

Dosarul nr. 2ra-527/22
(2-17064480-01-2ra-13042022)

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Florești (jud. E. Marandici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

6 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de recurentul Anatolie Repeșco, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Repeșco împotriva Ninei Repeșco cu privire la recunoașterea bunurilor imobile – proprietate personală,

împotriva deciziei din 2 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Nina Repeșco, a fost casată hotărârea din 21 aprilie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 24 iulie 2014, Nina Repeșco a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolie Repeșco cu privire la determinarea pentru Nina Repeșco și Anatolie Repeșco a câte ½ cotă – parte ideală din terenul cu suprafața de 0,0866 ha, cu modul de folosință pentru construcții și din construcția cu suprafața de 60,9 m.p., cu modul de folosință - casă individuală de locuit, precum și din construcția accesorie cu suprafața de 13,0 m.p., toate situate în or. XXXXX, str. XXXXX, înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral: XXXXX, XXXXX, XXXXX.

La 18 martie 2019, Anatolie Repeșco a depus cerere reconvențională împotriva Ninei Repeșco cu privire la recunoașterea bunurilor imobile: terenul cu suprafața de 0,0866 ha, cu modul de folosință pentru construcții, cu nr. cadastral XXXXX, casa individuală de locuit cu suprafața de 60,9 m.p., cu nr. cadastral XXXXX, construcția accesorie cu suprafața de 13,0 m.p., cu nr. cadastral XXXXX, toate situate în or. XXXXX, str. XXXXX, drept proprietate personală a lui Anatolie Repeșco.

În motivarea cererii reconvenționale depuse, reclamantul Anatolie Repeșco a indicat că s-a aflat în relații de căsătorie cu Nina Repeșco, începând cu data de 25 mai 2000. Ca rezultat al separării cu traiul, pârâta a solicitat desfacerea căsătoriei și partajarea averii, astfel că instanța a acordat un termen pentru desfacerea căsătoriei pe cale extrajudiciară, fapt care s-a produs, continuându-se examinarea cauzei doar cu partajul averii.

A afirmat reclamantul că imobilul vizat în acțiune are caracter de proprietate comună în devălmășie doar prezumtiv ca bun dobândit în timpul căsătoriei, însă,

prezumția nominalizată nu are caracter absolut, ci relativ până la proba contrară, conform prevederilor art. 371 alin. (2) Cod civil.

A comunicat reclamantul că bunul imobil – casa de locuit din or. XXXXX, str. XXXXX, a fost dobândit de către acesta, ca proprietate personală, în perioada de până la căsătorie din banii proprii întrucât, fiind divorțat de prima soție, a închiriat acest bun de la Valentina Iarovaia, care este mama proprietarului.

În acest sens, reclamantul a invocat existența certificatului de urbanism și autorizația de construcție cu nr. 1 din 05 ianuarie 1999, precum și recipisa din data de 09 februarie 1996 prin care se atestă că Valentina Iarovaia a primit de la Anatolie Repeșco, bani în sumă de 3000 dolari, pentru vânzarea casei din or. XXXXX, str. XXXXX, ceea ce în opinia reclamantului denotă faptul procurării acestui bun în perioada de până la căsătorie cu pârâta Nina Repeșco, iar ulterior, deja în timpul căsătoriei, bunul imobil a fost trecut aparent sub principiul regimului proprietății comune în devălmășie.

Astfel, a reiterat reclamantul că aceste circumstanțe denotă odată în plus că bunul vizat deja era gestionat, ca un real proprietar de către Anatolie Repeșco, ca proprietate personală și nu proprietate în devălmășie.

Prin încheierea din 14 septembrie 2020 a Judecătorei Soroca, sediul Florești, s-a respins cererea de ridicare a excepției de tardivitate a acțiunii reconvenționale.

Prin încheierea din 13 aprilie 2021 a Judecătorei Soroca, sediul Florești, s-a admis renunțul reclamantei la acțiune și s-a încetat procesul civil la cererea de chemare în judecată depusă de Nina Repeșco împotriva lui Anatolie Repeșco cu privire la determinarea a câte ½ cotă – parte ideală din bunurile imobile (f.d.181-182).

Prin hotărârea din 21 aprilie 2021 a Judecătorei Soroca, sediul Florești, acțiunea reconvențională s-a admis integral.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 11 mai 2021, Nina Repeșco a declarat apel, solicitând casarea hotărârii din 21 aprilie 2021 a Judecătorei Soroca, sediul Florești și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii reconvenționale.

Prin decizia din 2 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost admisă cererea de apel depusă de Nina Repeșco, a fost casată hotărârea din 21 aprilie 2021 a Judecătorei Soroca, sediul Florești, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea deciziei emise, instanța de apel a conchis că, soluția dată de prima instanță este în contradicție cu circumstanțele cauzei, instanța nu a constatat corect toate circumstanțele, concluziile fiind neîntemeiate și contradictorii cu materialele cauzei.

Din materialele cauzei rezultă că la data de 25 mai 2000, Anatolie Repeșco a încheiat căsătoria cu Nina Furnica (Repeșco), fapt confirmat prin copia certificatului de căsătorie seria/nr. XXXXX din 21 februarie 2008 (f.d. 37).

La data de 31 ianuarie 2001, Valentina Iarovoi, care acționa în interesele lui Iurii Iarovoi, în baza procurii nr. 6811 legalizată de notarul Tamara Sîrnicova la 26 decembrie 2000, în calitate de vânzător și Anatolie Repeșco, în calitate de cumpărător, au încheiat contractul de vânzare – cumpărare a casei individuale de locuit cu suprafața de 65,3 m.p., lotul de teren de pe lângă casă cu suprafața de 0,0866 ha,

construcția accesorie – beci, cu suprafața de 13,0 m.p., toate amplasate în or. XXXXX, str. XXXXX, autentificat de notarul Eugenia Conoval și înregistrat cu nr. 208 la data de 31 ianuarie 2001 (f.d. 20). Potrivit contractului nominalizat, suma în mărime de 18 000 lei a fost plătită până la semnarea contractului (f.d. 20). Contractul de vânzare – cumpărare a bunului în litigiu a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile la data de 01 februarie 2001 cu nr. cadastral XXXXX, pe numele lui Anatolie Repeșco, fapt confirmat inclusiv prin certificatul eliberat de O.C.T. Florești, Filiala Î.S. ”Cadastru” (f.d. 6).

De asemenea, la data de 10 martie 2009, între Nina și Anatolie Repeșco a fost încheiat contractul matrimonial, autentificat și înregistrat de notarul Ion Conoval cu nr. XXXXX (f.d. 76-77).

În acest sens, la pct. 1.1 și 1.2 al contractului, părțile au convenit că: proprietatea dobândită în timpul căsătoriei va aparține aceluia soț pe numele căruia aceasta a fost înregistrată; proprietatea care a aparținut fiecăruia dintre soți până la căsătorie, va aparține soțului care a dobândit-o; proprietatea care nu se supune înregistrării de stat va aparține aceluia soț care a transmis banii pentru achiziționarea ei; proprietatea care aparține unuia dintre soți, nu poate fi recunoscută proprietate comună în devălmășie nici în cazul dacă din sursele celuilalt soț au fost efectuate investiții în bunul imobil respectiv.

Prin încheierea din 14 septembrie 2020 a Judecătorei Soroca, sediul Florești, s-a respins cererea de ridicare a excepției de tardivitate a acțiunii reconvenționale.

Prin încheierea din 13 aprilie 2021 a Judecătorei Soroca, sediul Florești, s-a admis renunțul reclamantei la acțiune și s-a încetat procesul civil la cererea de chemare în judecată depusă de Nina Repeșco împotriva lui Anatolie Repeșco cu privire la determinarea a câte ½ cotă – parte ideală din bunurile imobile (f.d.181-182). Astfel, spre examinare a rămas cererea reconvențională.

Totodată, Colegiul a învederat că, potrivit art. 573 alin. (1) Cod civil, bunurile care au aparținut soților înainte de încheierea căsătoriei, precum și cele dobândite de ei în timpul căsătoriei în baza unui contract de donație, prin moștenire sau în alt mod cu titlu gratuit, sînt proprietatea exclusivă a soțului căruia i-a aparținut sau care le-a dobândit.

Examinînd materialele cauzei, instanța de apel a constatat că art. 573 alin.(1) reprezintă o modalitate de apărare împotriva acțiunii de partaj, normă care nu poate fi aplicată pentru recunoașterea dreptului de proprietate, ori, la caz, acțiunea privind partajarea bunurilor depusă de Nina Repeșco împotriva lui Anatolie Repeșco cu privire la determinarea a câte ½ cotă – parte ideală din bunurile imobile, s-a încetat prin încheierea din 13 aprilie 2021 a Judecătorei Soroca, sediul Florești (f.d.181-182).

Astfel, dreptul de proprietate poate fi dobândit prin hotărâre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietate, iar conform certificatului eliberat de O.C.T. Florești, Filiala a Î.S. ”Cadastru” (f.d. 6) dreptul de proprietate asupra bunului în litigiu a fost înregistrat pe numele lui Anatolie Repeșco în temeiul contractului de vânzare-cumpărare.

La caz, instanța de apel a conchis că, nu poate fi schimbat temeiul înregistrării dreptului de proprietate, iar legea nu prevede drept modalitate de dobîndire a dreptului de proprietate recunoașterea bunurilor drept proprietate personală.

Din considerentele menționate, Colegiul conchide că, instanța de apel a ajuns la concluzia de a admite apelul declarat de Nina Repeșco, de a casa integral hotărârea din 21 aprilie 2021 a Judecătorei Soroca, sediul Florești și de a emite hotărâre nouă de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Anatolie Repeșco împotriva Ninei Repeșco cu privire la recunoașterea bunurilor imobile – proprietate personală.

La 24 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, recurentul Anatolie Repeșco a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel din 2 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, sediul Centru și menținerea hotărârii din 21 aprilie 2021 a Judecătorei Soroca, sediul Florești.

În motivarea recursului depus, recurentul, a exprimat dezacordul cu decizia recurată, calificând-o ca fiind neîntemeiată și pasibilă de casare în temeiul prevederilor art. 432 alin. (1), (2) lit. a) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, recurentul Anatolie Repeșco a opinat că instanța de apel, a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței vizate sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 13 aprilie 2022, instanța de recurs a comunicat participanților la proces recursul depus, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 63, Vol. II).

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 2 decembrie 2021 și a expediat-o participanților la proces la 2 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, conform scrisorii de însoțire (f.d. 12, Vol. II), astfel, recursul declarat la data de 24 martie 2022, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de recurentul Anatolie Repeșco, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a

fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de recurentul Anatolie Repeșco, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII, Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera ca fiind inadmisibil recursul declarat de recurentul Anatolie Repeșco.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de recurentul Anatolie Repeșco, împotriva deciziei din 2 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat